

berordne sig, naar Sagen er gennemført, hvorimod det er saare sjældent, at Reformerne udgaae fra dem; de see i Reglen alle Banffelighederne; og netop deres Dygtighed, deres Bane til at arbejde under bestemte Former, deres Engffelighed for at komme ud paa farlige Stier, hvor de ikke ere vante til at besfinde sig, gjør, at de staae imod, indtil de endelig see Sagen simpelt og klart for sig og skulle arbejde under de nye Former. Jeg er overbeviist om, at Høiesteret ogsaa i dette Tilfælde vil vide at underordne sig, og uagtet jeg ikke har havt den Ære at affige nogen Dom, saa tør jeg dog forsikre den ærede Taler om, at jeg meget nøie har prøvet de forffjellige Lovgivninger og meget ofte har gennemlæst forffjellige Domme, men jeg har ikke fundet, at nogen Domstol, hvilken det har været paalagt at afgive Grunde for sine Domme, har været stillet i nogen uoverkommelig Banffelighed. Hvad det angaaer, at den offentlige Votering ikke skulde kunne træde i Stedet for Grundenes Meddelelse, da kan jeg heller ikke deri være enig med den ærede Taler. Naar man kan være tilstede i Retten, naar man kan lade nedskrive Alt hvad der foregaaer, naar enhver Dommers Botum bliver offentlig Giendom, vilde det være mærkeligt, om man ikke kunde udfinde det Resultat, hvortil Dommeren er kommen. Disse modstridende Meninger, af hvilke man i Diebliffet kunde have Banffelighed ved at fatte det endelige Resultat, blive — naar Dommen er afsagt, naar Stemmerne ere afgivne, naar den Enkelte har underordnet sig, naar de principale og subsidiaire Afstemninger have fulgt paa hinanden, naar Dommen saaledes foreligger i sin simple Skikkelse og det hele Materiale er blevet offentlig Giendom — let fattelige; man kan ligesaa godt ad den Beforstaae Høiesterets Mening som af Grundenes Meddelelse, der dog aldrig med den Fuldstændighed kan angive hver enkelt Dommers Mening, som naar man har dem for sig og hører Alt, hvad han har at sige i Sagen. Jeg vil meget gjerne indrømme, at den naturligste Form maaffee havde været den, at overlade Høiesteret Ordningen af dette Forhold, at overlade den at gennem-

føre Loven i den Land, hvori den er given med en vis Frihed. Det, at Justitsministeren her er nævnt istedetfor Høiesteret, troer jeg dog ikke gjør nogen væsentlig Forffjel i hvad der vilde have fundet Sted, dersom der havde staaet Høiesteret, thi det er jo naturligt, at Justitsministeren vil høre Høiesteret over Sagen, og at denne maa faae en meget væsentlig Indffydelse paa Sagens Ordning; at der i dette Tilfælde sættes Justitsministeren istedetfor Høiesteret, har dog een Fordeel, og det er den, at, dersom Høiesteret, der, som den ærede Taler selv har bemærket, har gjort Modstand i denne Sag, skulde lægge Hindringer i Veien for Gjennemførelsen, saa er Justitsministeren istand til at kunne anordne det Nødvendige for at gennemføre Loven. Dersom Høiesteret villig var gaaet ind paa Forandringen, vilde det være lettere at lægge Ordningen ganske i dens Haand. Men, som sagt, jeg troer virkelig ikke, at der kan være nogen Fare derved, da man maa være overbeviist om, at det vil blive efter Conference med Høiesteret, at Sagen bliver ordnet.

Bale: Denne Sags Stilling er jo blevet ikke saa lidet forandret fra den 2den til den 3die Behandling, idet Sagen har faaet Justitsministerens Medvirkning; den Bemærkning, jeg ved 2den Behandling leilighedsviis havde fremsat med Hensyn til, hvorvidt Initiativet i denne Sag ifølge Grundlovens Ordning af de tre Statsmyndigheders Forhold til hverandre her rettelig var brugt, har paa Grund af denne Sagens forandrede Stilling tabt endeel af sin Vægt. Jeg skal imidlertid ikke nægte, at det har overrasket mig ikke ganske lidt, i en Sag som denne at see en Betænkning som den her afgivne foreligge; ikke blot overraskede det mig at see, med hvilken Hurtighed denne Sag atter var bragt hertil, men jeg overraskedes tillige ved at see en Betænkning som den, jeg her holder i min Haand, en Betænkning, som ikke er 5 Linier stor. Det maa nu være mig tilladt at gjentage, hvad jeg ved anden Behandling fremhævede, at jeg, naar jeg seer hen til de mange Ønsker om Reformer, der ere fremsatte heri Landet, ikke kan negte, at Ønsket om en Reform med Hensyn